

селяни із села Попудні у 1905 році, звинувативши власника маєтку Антона Сосновського у тому, що він за меншу плату найняв на збір урожаю гороху 9 чоловік з м. Монастирище [27].

Отже, робітники Київської губернії наприкінці XIX – на початку XX ст. знаходились у важкому матеріальному становищі. Проте документально не підтверджуються зроблені багатьма дослідниками в радянські часи твердження про робітництво як носій революційних настроїв. Місцеві робітники як наприкінці XIX ст., так як і у революційний період 1905-1907 рр. прагнули до захисту та відстоювання своїх власних інтересів. Їх етноментальна психологія вимагала соціальної «справедливості»: землю – селянам, роботу – місцевим робітникам. Промисловці із нової буржуазії всіляко намагалися триматися своєї економічної «справедливості», яка спиралася на зиск, фінансову вигоду та прибуток.

Період кінця XIX – початку XX ст., насичений соціально-економічними проблемами розвитку українських земель, спонукає до розроблення та аналізу багатьох тем. Величезний пласт архівних документів, виявлений у Санкт-Петербурзі щодо соціального розвитку Київської губернії, зокрема етнонаціональних, конфесійних та станових сфер життя суспільства наприкінці XIX – на початку XX ст., дозволяє стверджувати, що поставлена проблема матиме своє продовження.

Посилання

1. Центральний державний історичний архів України у м. Києві (Далі – ЦДІАУ), ф. 442, оп. 41, спр. 2 а, арк. 14.
2. ЦДІАУ, ф. 442, оп. 44, спр. 56, арк. 2-2 зв.
3. ЦДІАУ, ф. 442, оп. 45, спр. 567, арк. 3 зв.-4.
4. Рашин А.Г. Формирование рабочего класса России. Историко-экономические очерки / Рашин Адольф Григорьевич / Под ред. С.Г. Семашко. – М., Изд. соц.-экономической лит-ры, 1958. – С. 177.
5. ЦДІАУ, ф. 575, оп. 1, спр. 4, арк. 42.
6. Кругляк Б.А. Торговельна буржуазія в Україні (60-ті рр. XIX ст – 1914 р.) // Український історичний журнал. – 1994. – № 4. – С. 72.
7. Материалы по аграрно-экономическому исследованию Юго-Западного края (Уманский, Липовецкий, Звенигородский и Тарашанский уезды Киевской губернии и Гайсинский уезд Подольской губернии). [Издание Уманско-липовецкого сельско-хозяйственного общества] – Гайсин : тип. У.Л. Шварцман, 1908. – С. 57-58.
8. ЦДІАУ, ф. 442, оп. 711, спр. 360, арк. 7.
9. ЦДІАУ, ф. 575, оп. 1, спр. 5, арк. 97 зв., 98.
10. Рашевский Н.Н. О положении рабочих на сахарных заводах / Н.Н. Рашевский. – К.: Типография 1-й Киевской Артели Печатного дела, 1907. – С. 12.
11. ЦДІАУ, ф. 730, оп. 1, спр. 464, арк. 5–11.
12. ЦДІАУ, ф. 486, оп. 9, спр. 496, арк. 1.
13. ЦДІАУ, ф. 574, оп. 1, спр. 205, 334 арк.
14. Російський державний історичний архів у Санкт-Петербурзі (далі – РДІА), ф. 23, оп. 30, спр. 43, арк. 1, 2, 3 – 9 зв.
15. ЦДІАУ, ф. 574, оп. 1, спр. 6, арк. 142.
16. ЦДІАУ, ф. 575, оп. 1, спр. 2, арк. 87 зв., 88 зв.
17. ЦДІАУ, ф. 574, оп. 1, спр. 6, арк. 123 зв.
18. ЦДІАУ, ф. 574, оп. 1, спр. 6, арк. 125.

19. ЦДІАУ, ф. 575, оп. 1, спр. 2, арк. 66-67 зв.
20. ЦДІАУ, ф. 575, оп. 1, спр. 2, арк. 68 зв.
21. ЦДІАУ, ф. 575, оп. 1, спр. 2, арк. 21 зв.
22. ЦДІАУ, ф. 575, оп. 1, спр. 5, арк. 91 зв.
23. ЦДІАУ, ф. 575, оп. 1, спр. 5, арк. 94.
24. ЦДІАУ, ф. 574, оп. 1, спр. 6, арк. 10-11.
25. ЦДІАУ, ф. 574, оп. 1, спр. 6, арк. 115 зв., 116 зв., 117.
26. ЦДІАУ, ф. 574, оп. 1, спр. 6, арк. 142.
27. РДІА, ф. 1405, оп. 107, спр. 8098, 36 арк.

Казмирчук М.Г. Защита рабочими социальных интересов на заводах Киевской губернии в конце XIX – в начале XX ст.

В статье исследуются проблемы защиты рабочими своих социальных интересов на заводах Киевской губернии в пореформенный период.

Kazmirchuk M.H. The saved the social interest workers in Kyiv guberniya at the end of the XIX and the beginning of the XX century

In the article analyses the problem of the saved the social interest workers in Kyiv guberniya at the after reformation period.

Ю.О. Коваленко

ТОВАРИСТВО ГЛУХІВСЬКИХ КОЗАКІВ ЗА СПИСКАМИ 1918 РОКУ

У статті поданий рідкісний документ, що свідчить про існування суспільного стану українського козацтва аж до приходу до влади більшовиків. Цінність документа ще й у тому, що він є найпізнішою згадкою про глухівське козацтво.

З самого початку заснування централізованої держави на Русі й аж до 1917 року на теренах України існували різні верстви населення. Одним із найвпливовіших і найпочесніших суспільних станів було козацтво. Перші згадки про козаків відносяться ще до XV ст. Найбільшого розквіту та слави козацтво набуло за часів Гетьманщини у XVII-XVIII ст. Після Лютневої революції 1917 року Тимчасовий уряд поставив питання про скасування всіх суспільних станів, та в же наприкінці серпня того ж року у законодавчому порядку було підтверджено старий порядок і правила внесення у метричні книги записів про суспільний стан новонароджених. Повна ліквідація станів сталася після жовтневого перевороту, коли до влади прийшли більшовики.

Документ, наведений у статті, є цінним джерелом для вивчення персонального складу товариства козаків м. Глухова, тим більше, що він найпізніший за датуванням, де згадуються поіменно всі представники глухівського козацтва вже після його скасування. Це – податкова книга, на титульній сторінці якої читається напис «Податная тетрадь общества козаков города Глухова на 1918 год». Проте, що козацтво як суспільна верства населення на той час вже була скасована, свідчить і текст одного з окладних листів 1918 р., вклясних у книгу

Окладной лист № 255/2
Черниговской Казенной Палаты

по окладным сборам с надельной земли Черниговской губернии
Глуховского уезда Глуховской волости Глуховского
сельского общества, селений Глухова бывших малороссийских
козачих на 1918 годъ.

Облагаемой земли 1241 дес. 82 саж.

Наименование сборовъ.	Въ 1918 г. подлежатъ взысканью.		Платежей текущего года.		Суммы разороченныхъ и отсроченныхъ недоимокъ и отсроченныхъ недоимокъ по подведенной подсказке на текущий годъ.	
	Недоступившихъ платежей текущего года (недоимки).	Платежей текущего года (недоимки).	Область 1918 г.	Область 1918 г.	Руб.	Коп.
Государственного поземельного налога . . .	319 41		319 41			
Земскихъ сборовъ:	уездного . . .	29 59	5186 43			
	губернского . . .		2250 25			
	дорожного . . .		51 60			
	348		2777 69			

Въ виду переживаемой Родиной тяжелой войны предлагается внести налогъ и сборы, — буде есть возможность, — золотомъ. Приемъ золотыхъ вкладовъ, ссудныхъ, а также и обмѣнъ ихъ на кредитные билеты по цѣнѣ, содержащейся въ нихъ, золота производится во всѣхъ Казначействахъ, Конторахъ и Отделенияхъ Государственного Банка.

(см. на оборотѣ).

Рис.1

Волостная Земская Управа

Окладной листъ № 1

За владѣніе Глуховскимъ надѣл. обществомъ

находящееся въ дачахъ в. Глухов. с. Глухов. Засл. Иск. Глухов.

	СУММА	
	Недоимокъ прежнихъ лѣтъ	Оклада 1918 г. по %/о съ руб. дох.
На содержание Волостного Земства въ 1918 г. причитается:		
1) Съ 1224 дес. 850 саж. Нормального дохода 6711 р. 15 к.		1259 54
2) Съ Нормального дохода . . . р . к.		
3) Съ Нормального дохода . . . р . к.		
ИТОГО		

Председатель Управы *В. Дубинин*

Засекретарь *Владимиръ Саварин*

Рис.2

(Рис. 1, 2): «Окладной лист № 255/2 Черниговской Казенной палаты по окладным сборам с надельной земли Черниговской губернии, Глуховского уезда, Глуховской волости, Глуховского сельского общества, селений Глухова, бывших малороссийских козачих на 1918 год».

Книга, що складається з податкових квитанцій, має тверду палітурку. 286 аркушів пронумеровано, прошнуровано і скріплено сургучевою печаткою Глухівського волосного правління Чернігівської губернії. Прошнуровано книгу 20 липня 1918 року. За голову Ради підписався Г. Негрій.

Документ подається мовою оригіналу.

СПИСОК ТОВАРИСТВА КОЗАКІВ м. ГЛУХОВА 1918 РОКУ

1. Тищенко Корней Терентьев
2. Ющенко Афанасий Александров
3. Алексенко Феокист Григорьев (с. Слоут)
4. Агеенко Дмитрий Леонтиев (с. Слоут)
5. Агеенко Трофим Леонтиев (с. Слоут)
6. Богданович Андрей Платонов
7. Белявский Павел Давыдов
8. Белявский Иван Давыдов
9. Белявский Андрей Тарасов
10. Белявский Василий Трофимов
11. Белявский Александр Трофимов
12. Белявский Михаил Трофимов
13. Белявский Федор Федоров
14. Белявская Христина Васильева
15. Белявский Кирило Дорофеев
16. Белявский Яков Дорофеев
17. Бабич Афанасий
18. Бодакова Агафия Андреева
19. Беспалая Евдокия Григорьевна
20. Вертелецкий Иван Евфимов
21. Вертелецкая Мария Иосифова
22. Муковоз Яков Васильев (х. Горелый)
23. Виниченко Николай Федоров (с. Слоут)
24. Вертевец Тихон Стефанов (с. Слоут)
25. Вертевец Михаил Стефанов (с. Слоут)
26. Вертевец Василий Стефанов (с. Слоут)
27. Вертевец Никифор Стефанов (с. Слоут)
28. Соломка Андрей (с. Слоут)
29. Ващенко Наталия Корнеева
30. Горбачов Николай Гуринов
31. Голубова Феона Митрофанова
32. Голубов Даниил Наумов
33. Губенко Прасковия Стефанова
34. Габенко Александра Михайлова (х. Ляховка)
35. Гриценко Савелий (с. Слоут)
36. Гондаков Дмитрий Иванов (х. Горелый)
37. Гордеенко Дмитрий Федоров (х. Горелый)
38. Гусеница Игнат Савельев (х. Горелый)
39. Гришина Агафия Иванова (с. Сварков)
40. Дворянов Иван Ермолаев (х. Горелый)

41. Дзюба Никифор Михайлов (х. Горелый)
42. Дручек Семен Романов (с. Слепород)
43. Дручек Алексей Семенов (с. Слепород)
44. Дубина Иван Иванов
45. Дубина Илья Иванов
46. Дубина Григорий Лаврентьев
47. Дубина Радион Лаврентьев
48. Дубина Трофим Павлов
49. Дубина Павел
50. Дубина Григорий Алексеев
51. Дубина Евфим Алексеев
52. Дубинина Феодосия Семенова
53. Дрозденкова Анна Иванова
54. Дубина Саввелий Трифонов
55. Дубина Михаил Трифонов
56. Димченкова Макрина
57. Димченко Василий Николаев
58. Дубок Федор Аликсандров
59. Давидченко Мария Пантिलеева
60. Данильченко Борис Николаев
61. Демченко Иван Яковлев
62. Демченко Мария Павлова
63. Дыда Козьма Стефанов
64. Дегтяренко Кирило Денисов
65. Доник Илья Филипов
66. Демченко Ульяна Александрова
67. Дворянин Петр Матвеев (х. Горелый)
68. Дудченко Андрей Павлов
69. Заиковская Парасковья Иванова
70. Заицев Дмитрий Аликсеев (х. Горелый)
71. Загородни Семен Викторов
72. Игнатенко Антон
73. Игнатенко Фидот
74. Исаенкова Наталия Александрова
75. Ильюченко Иван Михайлов
76. Ильюченко Порфирий Федоров
77. Ильюченко Корней
78. Ильюченко Илья Федоров
79. Ильюченко Аксения Яковлева
80. Ильюченко Иван Максимов
81. Ильюченко Стефан Максимов
82. Ильюченко Василиса Филипова
83. Извощикова Иустиния Семенова
84. Иванцова Мария Григорьевна
85. Иванов Максим Иоакимов (х. Горелый)
86. Иванова Татьяна Николаева (х. Горелый)
87. Игнатенко Илья Корнеев (с. Слоут)
88. Кужилева Евфросиния
89. Курбацкая Евфросиния
90. Садовничая Парасковья
91. Кострика Андрей Васильев
92. Кухаренкова Татьяна Евстратьева
93. Кухаренко Федор Козьмин
94. Кухаренко Василий Козьмин
95. Кухаренко Стефан Павлов
96. Кухаренко Иван Михайлов
97. Кухаренко Иван Иванов

98. Кашенко Николай Федоров
99. Кашенко Илья Федоров
100. Кухаренкова Агафия Лукина
101. Козинцова Матрона Григорьевна
102. Каплюченко авел Иванов
103. Ковшуля Яков Андреев
104. Криушенко Парасковья Васильева
105. Козинец Гавриил Радионов
106. Козинец Павел Радионов
107. Ковбанос Василь Григорьев
108. Колпакова Ульяна
109. Колпаков Тихон
110. Ковшулина Неонила Иосифова
111. Ковшуля Иван Иосифов
112. Ковшуля Александр Иосифов
113. Ковшуля Екатерина Иосифова
114. Курбацкий Григорий Федоров
115. Курбацкий Иван Федоров
116. Курбацкий Владимир Федоров
117. Курбацкая Мария Борисова
118. Курбацкая мавра Сидорова
119. Курбацкий Павел Федоров
120. Курбацкий Андрей Федоров
121. Курбацкий Никита Гаврилов
122. Курбацкий Афанасий Гаврилов
123. Картова Мария Гаврилова
124. Курбацкий Герасим Николаев
125. Курбацкий Яков Аликсеев
126. Курбацкий Григорий Аликсеев
127. Курбацкий Афанасий Аликсеев
128. Курбацкий Иван Герасимов
129. Крутьева София Аликсеева
130. Круш Семен Сидоров (д. Новая Гребля)
131. Крачкова Евдокия Иванова
132. Кашенко Анастасия Петрова
133. Кашенко Мария Яковлева
134. Ковшуля Иван Иосифов
135. Ковшуля Александр
136. Ковшуля Георгий Корнеев
137. Биченко Адария Корнеева
138. Ковшуля Деонисий Потапов
139. Кубан Григорий Федоров
140. Косинчихина Дарья Иванова (х. Горелый)
141. Користин Григорий Власов
142. Кононенко Савва Николаев (с. Полеевка)
143. Козуля Павел Григорьев (с. Гремячка)
144. Козуля Игнат Васильев (с. Гремячка)
145. Козуля Максим Васильев (с. Гремячка)
146. Корнеякина Аксения Павлова
147. Ковшуля Андрей Семенов
148. Ковшуля Павел Григорьев
149. Кужиль Саввелий Афанасьев
150. Ковбаносова Мария Васильева
151. Козарез Евграф Николаев
152. Кисилева Екатерина Петрова
153. Костюченко Петр Семенов (с. Слоут)
154. Кириченко Фока Евтихий (х. Горелый)

-
155. Левченко Макар Григорьев (х. Горелый)
 156. Левченко Игнат Григорьев (х. Горелый)
 157. Левченко Климентий Григорьев (х. Горелый)
 158. Локанцов Михайл Прохоров
 159. Лесенко Марфа Михаилова
 160. Лахнова Елена Васильева
 161. Лобасова Ульяна Федорова
 162. Лобасова Феврония Ивановна
 163. Лазаревич Парасковья Герасимова
 164. Лазаревич Данило Яковлев
 165. Лазаревич Марфа Игнатовна
 166. Лисица Федор Дмитриев
 167. Лукьяненко Федор Данилов
 168. Лукьяненко Александр Данилов
 169. Лобасова Александра Трофимова
 170. Лисиченко Евдокия Стефанова
 171. Лукашенко Матвей (с. Слоут)
 172. Левшина Ксения
 173. Логвиненко Леонтий Иванов (с. Береза)
 174. Лобас Петр Петров
 175. Матющенко Матрона
 176. Мароз Петр Семенов
 177. Манжос Андрей Лукин (с. Береза)
 178. Мовчан Тихон Данилов (с. Слоут)
 179. Мовчан Даниил Данилов (с. Слоут)
 180. Мовчан Самуил Семенов (с. Слоут)
 181. Мажуга Яков
 182. Манжосова Улита Кондратьева
 183. Москаленко Евдокия Семенова
 184. Манжос Емельян
 185. Мантурева Мария Афанасьева
 186. Мароз Семен Колеников
 187. Мосияша Евфим Стефанов
 188. Мосияша Евмен Стефанов
 189. Мосияша Иван Григорьев
 190. Мосияша Антон Григорьев
 191. Мосияша Михаил Иванов
 192. Мосияша Агафия Афанасьева
 193. Марозова Мария Петрова
 194. Маринченко Ульяна Антонова
 195. Москаленко Павел Никитен
 196. Ващенко Пелагея
 197. Мажуга Давид Емельянов
 198. Мажуга Мария
 199. Модлавский Филип Семенов
 200. Модлавский Павел Семенов
 201. Модлавский Константин Семенов
 202. Мельник Иван Петров
 203. Мельникова Екатерина Николаева
 204. Морозова Анна Петрова
 205. Москаленко Кондрат Лазарев
 206. Мароз Алексей Колеников
 207. Мовчан Моисей (с. Слоут)
 208. Пата Стефан (с. Слоут)
 209. Мажуга Иоаким Сафонов
 210. Митина Анна Фомина
 211. Недбай Иван Павлов
 212. Нечипоренко Григорий Яковлев
 213. Нечай Иван Борисов
 214. Неумираева Марфа Лаврентьева
 215. Охременко Назар Кондратов
 216. Охременко Прокофий Стефанов
 217. Охременко Прокофий Дмитриев
 218. Охременко Иван Григорьев
 219. Охременко Агафия
 220. Охременко Назар Семенов
 221. Охременко Николай Семенов
 222. Охременко Андрей Назаров
 223. Охременко Даниил Моисеев
 224. Овчинник Козьма Стефанов
 225. Орленко Никифор Васильев
 226. Оседко Иван Васильев
 227. Орленко Елисавета
 228. Науменкова Надежда
 229. Орленко Павел Иванов
 230. Орленко Дмитрий Иванов
 231. Орленко Михаил Иванов
 232. Орленко Петро Никитен
 233. Орленко Семен Петров
 234. Орленко Василий Максимов
 235. Овчинник Андрей Васильев
 236. Оседко Даниил Максимов
 237. Оседко Александр Максимов
 238. Овчаренкова Домна Федорова
 239. Орленко Алексей Данилов
 240. Орленко Гаврило Иванов
 241. Орленко Дмитрий Иванов
 242. Оседко Андрей Васильев
 243. Орленко Евфросиния Антонова
 244. Опенькина Мария Лукина
 245. Павликова Агафия Лукина
 246. Пасько Григорий (х. Горелый)
 247. Петрова Пелагея Герасимова
 248. Пуцко Мария Алексеева
 249. Пуцко Полагея Петрова
 250. Пушкарева Елисавета Емильянова
 251. Пузанова Харитина
 252. Петренко Евфим
 253. Пуцко Иван Корнеев
 254. Пуцко Семен Корнеев
 255. Пуцко Сергей Емильянов
 256. Пуцко Иван Иосифов
 257. Пуцко Иван Иванов
 258. Пуцко Александр Иванов
 259. Пуцко Гаврило Петров
 260. Пуцко Дмитрий Васильев
 261. Пуцко Никифор
 262. Пуцко Герасим Васильев
 263. Пуцко Митрофан Иванов
 264. Пугачова Варвара Семенова
 265. Пуцко Евланпия Николаева
 266. Павловский Арсентий Евфимов (с. Гирич)
 267. Говорун Иван Васильев (х. Говорунов, х.
-

Горелый)

268. Пилипенко Захар Прокофиев
269. Погиба Федор Емельянов
270. Пашенко Екатерина Романова (х. Горелый)
271. Павленко Анна Иосифова
272. Павленко Василий Яковлев
273. Потапенко Дария
274. Рекун Павел Петрович
275. Родченко Парасковья Никитена
276. Рыженко Ксения Понтилимонова
277. Рожок Родион
278. Романенко Гавриил Степанович (х.

Горелый)

279. Смоленский Яков Иванов
280. Скоробогатько Степан
281. Самоброд Митрофан Самуилов
282. Стегно Тихон Евфимов
283. Смоленский Карп Павлов
284. Ситник Прокофий Андреев
285. Сачок Моисей Иудов (с. Слоут)
286. Сачок Герасим Иудов (с. Слоут)
287. Сачок Козьма Иудов (с. Слоут)
288. Снежкова Парасковья Давидова
289. Следюк Никита Дмитриев
290. Скосиров Иван Васильев
291. Следюк Иван Степанов
292. Ситникова Ульяна Иванова
293. Ситник Федор Федосьев
294. Ситник Терентий Федосьев
295. Ситник Деонисий Николаев
296. Ситник Павел
297. Ситник Евфим Сергеев
298. Скоробогатько Михаил Федоров
299. Скоробогатько Петр Федоров
300. Сечкина Евдокия Иванова (д. Новая

Гребля)

301. Садовничая Евдокия
302. Орленко Дмитрий
303. Следюк Вукола Кондратов
304. Следюк Никита Кондратов
305. Следюк Степан Кондратов
306. Ситник Евфрем Сергеев
307. Серик Аксентий Иванов
308. Садовничая Ольга
309. Следюкова Марфа Яковлева
310. Слепцов Евтихий Степанов (х. Горелый)
311. Сысоенко Василий Григорьев
312. Сысоенко Стефан Григорьев
313. Сысоенко Павел Григорьев
314. Сысоенко Козьма Григорьев
315. Сысоенко Евстафий Григорьев
316. Сысоенко Андрей Михайлов
317. Ситник Григорий Денисов
318. Садовничая Василиса Петрова
319. Телушка Трофим Ананьев
320. Телушкина Мария Максимова
321. Тульпина Улита Иванова

322. Тульпина Феона Данилова (х. Ляховка)
323. Табакова Матрона Павлова
324. Троценко Аликсандра Корнеева
325. Третьяк Александр
326. Третьяк Павел
327. Третьяк Андрей Сергеев
328. Третьяк Лука Сергеев
329. Говар Сидор Николаев (с. Слоут)
330. Третьяк Иван
331. Третьяк Александр
332. Таранова Парасковья Иванова
333. Третьяк Василий Фомин
334. Третьяк Иван Фомин
335. Третьяк Федор Петров
336. Троценко Иосиф Петров
337. Троценко Петр Николаев
338. Троценко Василий Николаев
339. Троценко Неонила Моисеева
340. Троценко Николай Андреев
341. Тарасенко Николай Степанов
342. Тарасенко Павел Стефанов
343. Третьяк Герасим Петров
344. Тарасенко Андрей Стефанов
345. Третьяк Радион Петров
346. Телушка Дмитрий Иванов
347. Усков Яков Иосифов
348. Ускова Александра Иосифова
349. Жукова Мелания Яковлева
350. Федорченко Пантелिमон
351. Федорченко Павел
352. Халявко Стефан Федотов (с. Слоут)
353. Халявко Федор Федотов (с. Слоут)
354. Химан Стефан Иванов
355. Химан Стефан
356. Химан Петр
357. Химан Григорий Федоров
358. Халюк Иван Николаев
359. Пуцко Гаврило Петров
360. Халюк Иосиф Николаев
361. Циганок Иван Епатов
362. Циганок Яков Васильев
363. Циганок Козьма Евфимов
364. Циганок Иван Епатьев
365. Циганок Тимофей Епатьев
366. Циганок Павел Епатьев
367. Циганок Павел
368. Циганок Радион
369. Циганок Емильян (с. Студенок)
370. Черняев Семен Васильев
371. Черняева Ксения Корнеева
372. Чумакова Парасковья Кондратова
373. Чередниченко Варвара Давидова
374. Черноусова Анастасия Иванова
375. Черноусов Евсей Фомин
376. Черняев Павел
377. Черняев Семен
378. Черняев Иван Михайлов

-
379. Черняева Дарія Прокофіївна
380. Шевель Александр Климов (с. Береза)
381. Шевченко Стефан Павлов
382. Шемшученко Иван
383. Шемшученко Дмитрий
384. Шкурман Емильян Федоров
385. Шкурманова Татьяна Иванова
386. Шкурман Дмитрий Филипов
387. Шкурман Федор Филипов
388. Шило Григорий Иванов
389. Шакотько Дмитрий (с. Слоут)
390. Шакотько Федор (с. Слоут)
391. Шевченко Николай Иванов
392. Шевченко Андрей Иванов
393. Шевченко Стефан Иванов
394. Шевченко Николай Васильев
395. Шевченко Федор Кирилов
396. Шевченко Александра
397. Шевченко Александр Михаилов
398. Шакотько Пракофий Игнатов (с. Слоут)
399. Шпак Егор Иванов (х. Горелый)
400. Шакотько Игнат Евфимов (с. Слоут)
401. Шакотько Иахим Евфимов (с. Слоут)
402. Шарапова Матрона Петрова
403. Шевченко Иван Николаев
404. Шмигаль Евмен Иванов (х. Горелый)
405. Щигорцев Иван (с. Яновка)
406. Дворянин Георгий Потапов (х. Горелый)
407. Ющенко Ксения Афанасьєва
408. Ющенко Елисавета Андреева
409. Ющенко Афанасий Евфимов
410. Панченко Карп Иванов (х. Горелый)
411. Ющенко Григорий Корнеев
412. Ющенко Даниил Корнеев
413. Ющенко Дмитрий Пантелимонов
414. Ющенко Герасим Пантелимонов
415. Ющенко Александр Григорьев
416. Ющенко Макар Александров
417. Ющенко Георгий Яковлев
418. Ющенко Михаил
419. Мисник Терентий
420. Невиселая София Данилова
421. Ющенко Михаил Васильев
422. Ющенко Василий
423. Ющенко Николай
424. Ющенко Максим Самуилов
425. Ющенко Петр Самуилов
426. Ющенко Павел Самуилов
427. Ющенко Яков Самуилов
428. Ющенко Евсей Васильев
429. Ющенко Евфросиния (х. Горелый)
430. Ющенко Семен Петров
431. Ющенко Георгий Григорьев
432. Ющенко Михаил Григорьев
433. Ющенко Деонисий Григорьев
434. Ющенко Евфим Яковлев
435. Ющенко Феодосий Яковлев
436. Ющенко Прасковья Константинова
437. Ющенко Улита Васильєва
438. Ющенко Прасковья Павлова
439. Ющенко Зоя Павлова
440. Ющенко Анна Лаврентьева
441. Ющенко Евфимия Федорова
442. Ящикова Екатерина Ивановна
443. Яковченко Захар Яковлев (х. Горелый)
444. Яковченко Гавриил Яковлев (х. Горелый)
445. Федорченко Евдокия
446. Филипенко Мавра
447. Москаленко Иван Иванов
448. Москаленко Моисей Емильянов
449. Москаленко Георгий Корнеев
450. Москаленко Феодосия Корнеева
451. Москаленко Максим Иванов
452. Москаленко Михаил Корнеев
453. Москаленко Корней Семенов
454. Москаленко Иван Семенов
455. Москаленко Федор Андреев
456. Москаленко Кириил Андреев
457. Москаленко Константин Сергеев
458. Москаленко Никифор Варфоломеев
459. Москаленко Филип Варфоломеев
460. Москаленко Исай Иосифов
461. Москаленко Даниил Иосифов
462. Москаленко Афанасий Иосифов.
463. Москаленко Тимофей Иванов
464. Москаленко Григорий Павлов
465. Москаленко Александр Захаров
466. Москаленко Василий Анисимов
467. Москаленко Алексей Назаров
468. Москаленко Иосиф Андреев
469. Москаленко Иван Петров
470. Москаленко Евфим Трофимов
471. Москаленко Илья Трофимов
472. Москаленко Федор Алексеєв
473. Москаленко Петр Павлов
474. Москаленко Федор Павлов
475. Москаленко Стефан Емильянов
476. Москаленко Тимофей Давидов
477. Москаленко Стефан Григорьев
478. Москаленко Павел Григорьев
479. Москаленко Дмитрий Корнеев
480. Москаленко Иван Корнеев
481. Москаленко Федор Михайлов
482. Москаленко Евфим Михайлов
483. Москаленко Андрей Иосифов
484. Москаленко Георгий Андреев
485. Москаленко Стефан Иванов
486. Москаленко Павел Иванов
487. Москаленко Семен Иосифов
488. Цилуйкин Анисим Петров
489. Поньркина Александра Ильина
490. Поньрко Макар Николаев
491. Таранова Марина Федорова
492. Лукашенко Иван Семенов (у Трепачевом)
-

хуторе живеть)

493. Литвиненко Иван Ермолаев (с. Береза)
494. Милка Дмитрий Павлов
495. Милка Василий Павлов
496. Спановский Платон Никитен (с. Гремячка)
497. Карпенко Евсей (х. Горелый)
498. Бабарика Иван Еразмов
499. Бирук Михаил Григорьев
500. Вертелецкий Иван Филипов
501. Вертелецкий Захар Лукин
502. Горбачов Андрей Констанотинов
503. Демченко Афанасий Михайлов
504. Диденко Тимофей Николаев
505. Диденко Михаил Иванов
506. Диденко Михаил Михайлов
507. Ильенко Карп
508. Исаенко Емильян Нестеров
509. Исаенко Филип Нестеров
510. Исаенко Дмитрий Яковлев (в м. воронез

проживають)

511. Ильющенко Петро Яковлев
512. Лазаревич Стефан Васильев
513. Мисенко Григорий Васильев
514. Мажуга Петро Васильев
515. Маринчук Илья Семенов
516. Нечай Илья Петров
517. Орленко Григорий Яковлев
518. Потоцкий Евфим Фомич
519. Пушкарев Федор Павлов
520. Потоцкий Дмитрий Иванов
521. Ситник Иван Демьянов
522. Ситник Григорий Демьянов
523. Стегно Никифор Степанов
524. Стегно Михаил Степанов
525. Стегно Иван Степанов
526. Стегно Федор Степанов
527. Стегно Илья Иванов
528. Стегно Павел
529. Стегно Аполон
530. Стегно Георгий
531. Скоробогатько Дмитрий Федоров
532. Скоробогатько Иван Екимов
533. Скоробогатько Семен
534. Скоробогатько Григорий
535. Скоробогатько Василий
536. Следюк Ермолай
537. Смоленский Иван Васильев
538. Смоленский Стефан Васильев
539. Снежко Яков
540. Третьяк Тимофей Сергеев
541. Третьяк Дмитрий Никитен
542. Химьченко Иван Федоров
543. Шевченко Иван Петров
544. Следюк Иван Андреев
545. Ющенко Григорий Леонтьев
546. Кострикина Евдокия
547. Исаенков Федора Иванова

548. Ничипоренко Мирон Петров
549. Манжос Яков Иванов
550. Шило Яков Григорьев
551. Скоробогатько Стефан Родионов
552. Ломикин Артем Семенов
553. Билявская Полагея Степанова
554. Галка Павел Яковлев
555. Доценко Гаврило Петров
556. Сердюкова Евфросиния Алексеева
557. Стегно Иван Иванов
558. Милкина Анна Саввина
559. Орленкова Екатерина Акимова
560. Загородни Егор Гаврилов
561. Хиро Созон Иванов
562. Бугаева Евфросиния Иванова
563. Смичкова Марина Дмитриева
564. Каплюк Гавриил Васильев
565. Бибич Иван Степанов
566. Кисилева Евфросиния Михайлова
567. Гаркавий Дмитрий Леонтьев
568. Рожок Петро Васильев
569. Циганок Мария Никитена
570. Петренко Павел Деомидов
571. Левик Иван Васильев
572. Следюк Михаил Петров
573. Михайленко Александр Макаров
574. Ткаченко Агафия Тихонова
575. Бабарика Анисим Николаев
576. Дегтяренко Федор Денисов
577. Дегтяренко Александр Денисов
578. Кузьменко Григорий Трофимов
579. Кузьменко Александр Трофимов
580. Кузьменко Аким Трофимов
581. Ковшуля Евфим Григорьев
582. Ковшуля Андрей Данилов
583. Ковшуля Павел Егоров
584. Ситник Петр Федосов
585. Нестеренко Яков Иванов
586. Нестеренко Михаил Дмитриев
587. Снежко Назар Васильев
588. Снежко Тарас Андреев
589. Ситник Василий Евфремов
590. Дида Иван Яковлев
591. Следюк Антон Михайлов
592. Следюк Николай Елисеев
593. Ситник Иван Прокофиев
594. Ситник Архип Прокофиев
595. Курбацкий Михаил Иванов
596. Курбацкий Сергей Иванов
597. Марченко Иван Лаврентьев
598. Хорлашка Евдоким Максимов (с. Хохловка)
599. Галушкына Епистиния Давидова (х. Горелый)
600. Шульга Феодосий (х. Горелый)
601. Горбачов Федор (х. Горбачоваго)
602. Горлов Василь (х. Горбачоваго)

603. Кисель Константин (х. Горбачоваго)
 604. Левченко Игнат Николаев. (х. Горелый)
 605. Левченко Корней Николаев (х. Горелый)
 606. Ющенко Леонтий Павлов
 607. Ющенко Василий Леонтьев.

Коваленко Ю.А. Общество глуховских казаков за списками 1918 года

В статье подан редкий документ, свидетельствующий о существовании сословия украинского казачества вплоть до прихода к власти большевиков. Ценность документа еще и в том, что он является самым поздним известным упоминанием о глуховском казачестве.

Kovalenko Yu.O. Association of Hlukhiv cossacks on lists of 1918 year

There is an rare document in this article, which is testifying about existence of estate of Ukrainian cossacks up to coming to power of bolshevists. This document is value because it is the latest known mention about Hlukhiv cossacks.

С.М. Єсюнін

ЄВГЕН ОНАЦЬКИЙ: КАМ'ЯНЕЦЬКИЙ ПЕРІОД ЖИТТЯ ВІДОМОГО ГЛУХІВЧАНІНА

На основі архівних та опублікованих джерел подається біографічний матеріал про юнацькі роки (1905–1912) українського науковця, громадського діяча, публіциста Євгена Онацького, які він провів у місті Кам'янець-Подільському. Також подані відомості про його батька – педагога та історика Дометія Онацького, та старшого брата – Олександра.

Серед відомих уродженців Глухова видне місце посідає Євген Дометійович Онацький (1894-1979) – знаний український науковець, громадський діяч, публіцист. В його біографії було чимало яскравих сторінок: член Української Центральної Ради та її секретар (1917-1918), член делегації УНР на Паризькій мирній конференції (1919-1920), керівник пресового бюро української дипломатичної місії у Римі (згодом – голова місії), представник ОУН в Італії (1929-1943), у 1927-1943 рр. голова Української громади в Римі, кореспондент багатьох українських часописів у Європі (1927-1943), професор Вищого Східного Інституту в Неаполі та лектор Римського університету (1936-1943); у 1943-1944 рр. був заарештований і ув'язнений гестапо як український націоналіст; після завершення Другої світової війни переїхав до Аргентини, де брав активну участь у житті української громади цієї країни, став одним із засновників і першим головою Спільки українських науковців, митців і літераторів, головою Української Центральної Репрезентації в Аргентині, редагував український тижневик «Наш Клич» і часопис «Дзвін»; автор видатних наукових праць: «Української граматики (теоретичний і

практичний курс)» (1937), «Студій з історії культури України» (1939), першого «Українсько-італійського словника» (Рим, 1941, перевид. 1977) та «Італійсько-українського словника» (1977), «Української малої енциклопедії» (1957-1967).

За останні роки про життя та діяльність Є. Онацького з'явилося чимало змістовних публікацій, зокрема розвідки за авторством Л. Вінера [3], М. Гаврилюка [4], Т. Демченко [6], О. Завальнюка та О. Комарницького [14], статті у енциклопедіях [18] та періодиці [2; 5; 23]. Але у названих джерелах дещо обіжно висвітлюються юнацькі роки (1905-1912) Є. Онацького, які він провів у губернському центрі Подільської губернії – місті Кам'янець-Подільському, навчаючись у гімназії. Спробуємо відтворити цей період, який був для майбутнього ученого та громадського діяча особливо важливим з точки зору становлення його світогляду та українофільських поглядів.

Євген Онацький опинився у Кам'янець-Подільському завдяки батьковому «призначенню по службі». Батько, Дометій Григорович Онацький (1865-1921), походив із козаків с. Бірки Гадяцького повіту на Полтавщині [19, 90]. Закінчивши Глухівський учительський інститут, він 16 серпня 1886 р. отримав посаду учителя в міському училищі ім. Терещенка [21, 84]. У Глухові Дометій одружився з Тетяною Іванівною Сисоєнко із родини заможних глухівських міщан, придбав землю з гарним садом, побудував там за власним планом будинок із господарськими прибудовами [19, 88]. У родині Онацьких було двоє дітей – Олександр (22.01.1889 року народження) та Євген (01.01.1894 року народження) [10, арк. 3; 11, арк. 2]. У 1904 р., як згадував Євген, батько отримав наказ «для пользи служби» переїхати до Кам'янця-Подільського на посаду завідувача паралелькою (паралельними класами – С. Є.) міської школи... Формально для батька це було підвищенням на службі, але фактично це була велика прикрість, – треба було лишати власну хату, добре насиджене місце і їхати в невідоме...» [19, 88].

У Кам'янець-Подільському Дометій Григорович отримав посаду вчителя російської мови та одночасно був призначений завідувачем паралельних класів міського двокласного училища [12, арк. 25]. Буквально через два роки – наприкінці 1906-го, він очолив згадане училище, отримавши посаду штатного наглядча, а у додаток став викладати свою улюблену історію [13, арк. 72-73]. 8 травня 1908 р. Д. Онацький за вислугу років був нагороджений орденом Св. Анни 3 ступеня [21, 84]. Це була вже друга нагорода – першим орденом Св. Станіслава 3 ступеня його відзначили у 1900 р. ще в Глухові [20, 276]. Серед успіхів на освітянській ниві у Дометія Григоровича було чимало досягнень у історичних дослідженнях. Ще під час учителювання у Глухові